

SENSE FOIX

'En Foix és viu'

Reaccions davant una mort inesperada

JOSÉ AGUSTÍN GOYTISOLO

Vaig arribar amb l'Assumpta, a les deu tocases, al Palau Més Gran. Havíem passat per carrers quasi deserts, en els que només es veien els soviètics que recullen la brossa amb tancs i màquines fantàstiques. Vàrem pujar al Saló del Sant i de l'Aranya. Restaven els mossos d'esquadra que fan la guàrdia als costats del taüt i un petit grup de familiars als quals saludem reverentment. Les autoritats, els lletraferits, els clergues, les dominacions i les potestats havien desaparegut, deien que molt ràpidament. Vàrem romandre una estona al Saló, i veiem un senyor molt posat i afligit que seia sol en un racó. M'hi apropo i quan li vaig preguntar si ellera també parent del mestre, em respon que no, però que físicament s'assemblava molt al difunt i tothom els prenía per la mateixa persona. En sentir això, un calfred em va recórrer l'espina, i no vàrem gosar atansar-nos a mirardins de la caixa del difunt. L'Assumpta i jo vàrem fugir pels terrats del carrer de la Llibreteria. A la Via Laietana, hi havia un enorme rètol vermell que deia: "En Foix és viu".

Joan Brossa, a l'esquerra, i J. V. Foix.

GUSTAU NACARINO

Jo, de petit, sempre mirava En Foix des del darrera dels vidres del seu aparador. Ell parlava misteriosament amb l'encarregada de la botiga o amb la noia de la caixa. Quan tenia 10 cèntims o un ral foradat, entrava a la pastisseria i comprava caramels de menta i qui sap si de mel. El Poeta, sempre polit i tibet, em posava la mà al cap i em preguntava pels de casa.

Algun estiu el veia també, pell bruna, vestit i capell blancs de calç, al Port de la Selva, i ell em donava anissos. Deien que

abans no arribés la tardor pujava a dalt d'un aeroplà i aterrava, com sempre, a la Plaça Major de la vila de Sarrià. Jo això mai no ho vaig veure, però creia que, fos en aeroplà o en globus, ell era capaç de fer-ho, car sempre el somniava envoltat de cosos celestis i repartint caramels i anissos a tots els nens.

De mag de les llaminadures, el vaig veure convertit en mag de les paraules. Ja havia passat la broma nacional pública i castròfica dels anys 1936-1939, i els homes que vestien de blau

havien afusellat, expulsat o emprisonat els homes que, deien, vestien de roig, color de dimoni. El Poeta va continuar escrivint aquells anys de por, de fred i de foscúria. Molt lentament, ai!, les coses van canviar, i En Foix, sempre dret i esportiu, filtrava els seus poemes prodigiosos, que jo vaig començar a traduir. Ah, Carrer Setantí, quines hores m'has regalat de bona companyia i d'engrescadores converses amb el mag!

Ahir va fer 94 anys, i, com sempre, el vaig telefonar per fe-

licitar-lo. I ara em diuen que és mort. Torno a telefonar. No hi ha ningú, a casa seva. La Caterina de can Carreras, que ho sap tot, em diu que l'han dut al Palau Més Gran, per a la vetlla pública. Sí, és ben cert, els mags, dissortadament, també es moren. No sé què fer. Agafaré el tapaboques i aniré amb l'Assumpta a la plaça de Sant Jaume. Ara no trobo les sabates i tinc mal de cap, però sortiré, perquè vull veure l'Honorable Foix al Palau Més Gran del Principat.